No. 91 — 98
ÇARŞAMBA 13 Nisan 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî boşsohbet gazete
İdarehane : Ankara Caddesi 98/2. TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi : 1922
Telgraf : Aydede — İstanbul
Telefon - 28100 — Posta Kutusu: 818

AYDEDE

SUDA NAKIŞLAR

Hakşinas Olalım

Bu hafta Mimar Sinan'ı tebcil ettik. Nasıl etmeyelim? Eserleri zaten onu muazzam varlıklarile her gün, her saniye, ebediyyen tebcil etmektedir. Camiler, minareler, köprüler, medreseler ve imarethaneler, sebiller ve çeşmeler hepsi dile gelmiş, medhiyesini yapmakta edvam ediyor.

Şu var ki gerek padişah, gerek sadrâzam, gerek o devrin ricali olarak bu eserlerin vücude gelmesine hizmet etmiş zevata da elbette bir teşekkür payı çıkarmak lâzımdır. Eğer dâhi Sinan zamane adamlarından takdir, teşvik, ve maddi yardım görmeseydi ne yapabilirdi? Ancak bir mescit, ve bir çeşme kurmakla kalır, sönüp giderdi.

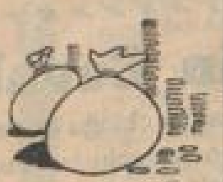

Dedelerimiz Sinan gibi bir kıymeti ele geçirince hep birden harekete, faaliyete geçmişler; peşinde koşmuşlar. Kimi cami, kimi medrese, kimi çeşme yaptırtmış; keseler açılmış. Devlet de hesaba kitaba bakmamış, yurdumuz Sinanın irili ufaklı, birbirinden güzel, çeşit çeşit yüzlerce sanat eserlerile süslenmiş, dolmuş.

Sinanı o devir takdir etmeseydi belki de bu dâhi, içinde kaynayan san'at aşkına pücud veremediğinden dolayı yurdumuzda duramaz, kendine lâyık olan başka zemin, başka mekân arardı. Her halde bir tarafta kudretini tastik ettirir, yine büyük eserler kurardı. Fakat hangi diyarda ne biçim âbideler?

Dahi mimarı elimizden kaçırabilir yahut kaçırmadığımız takdirde de eser yaratmak imkânı vermemekle onu çürütür, öldürürdük.

İşte cedlerimizin bir dâhiyi takdir etmeleri ve öyle bir kıymete dilediği kadar faaliyet sahası vermeleri yüzündendir ki bir Sinan'ımız oldu. Binanenaleyh Sinan devri adamlarına teşekküre borçluyuz; onlara da şükranımızı arzederiz. Hakşinas olalım.

AYDEDE

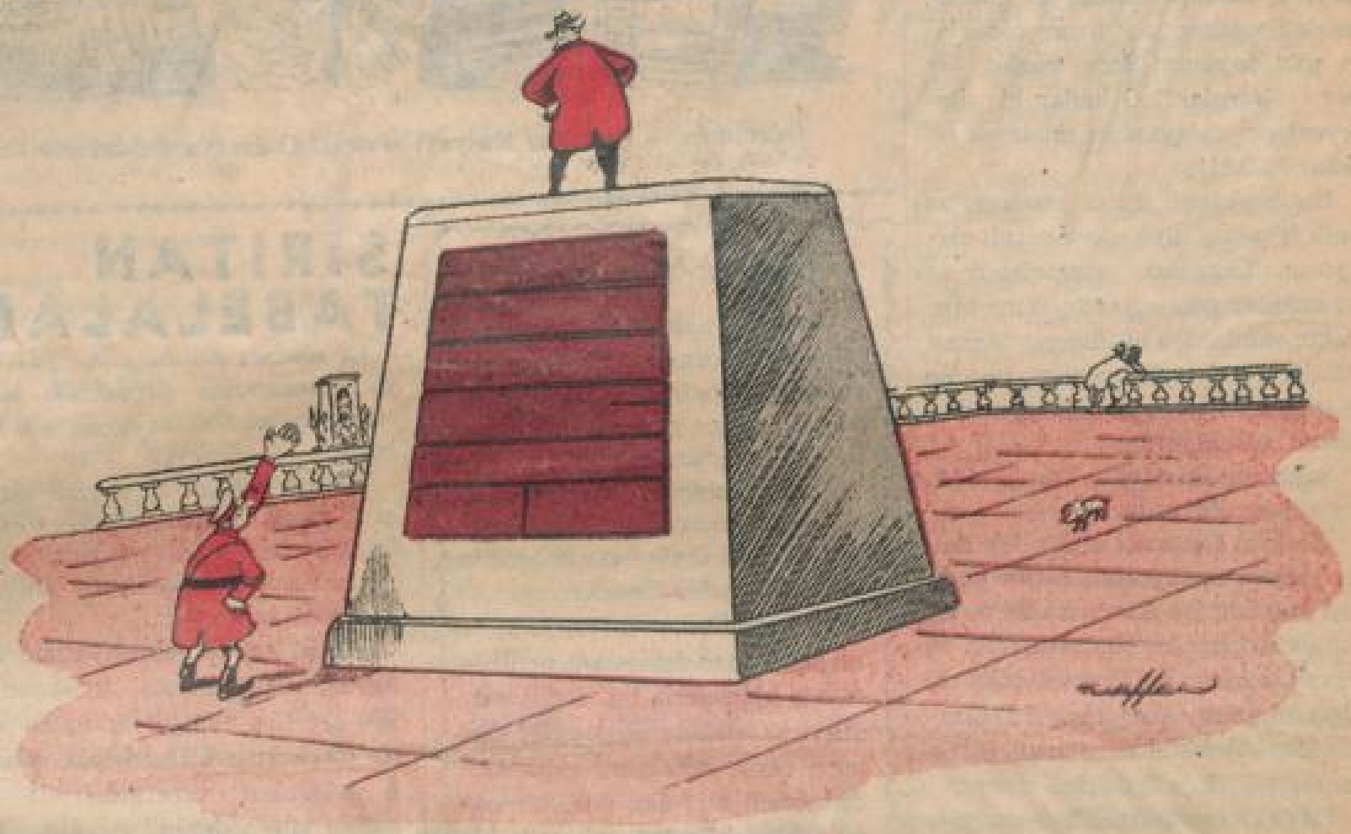

— Bana bak yahu!.. Ne yapıyorsun orada?
— Hiç! Taksim âbidesi yukardan nasıl görünüyor diye merak etmiştim de!.

NEREDE O BOLLUK!

Maliye Bakanına epice şaştık; Doktor Adnan Adıvar'a pek çok müteşekkir kaldık. İstanbul milletvekilimizin haklı ve işin iç yüzüne vâkıf müdafaasından sonra da Maliye Bakanı ille muharrir ve san'at ehlinden vergi alacağım diye iki defa kürsüye geldi; görüşünde isabet olduğunu anlatmağa çalıştı. Çalıştı ama tek başına kald; Meclis bizleri korudu, Adıvar'a hak verdi. Meclise de müteşekkiriz.

Hülâsa, Bakanlığa geldiği zaman "kabineye bir mütehassıs maliyeci girdi, gençtir, malûmatlıdır, şöyledir, böyledir; şöyle yapacak, böyle yapacak,, diyerek çoğumuzun övdüğü Maliye Bakanından başka herkese teşekkür ederiz.

Gazeteciler, muharrir ve müellifler, ressam ve heykeltraşlar, bütün fikir ve san'at erbabının beş bin liraya kadar olan kazancından vergi alınmayacak, bunlara istisnaî muamele yapılacak diye mi müteşekkiriz? Hâşâ! Kanunumuzun tercüme ve taklit bir maddeden sıyrılmasından dolayı memnunuz. Yılda beş bin lira kazanacak muharrir, şair, edib ve kalem sahibi mevcut olsaydı öylelerini pek de ihtiyaç yokken ve liyakatleri şüphe götürürken elçi, büyük elçi, idare meclisi âzası, mebus, delege, mümessil vesaire yapmak lüzumu hasıl olmazdı. Hele bu zevata döviz farkile refah teminine hiç ihtiyaç hissedilmezdi, değil mi? Nerede o senede beş bin lira bolluğu!

SIRASI MI?

Aman Yarabbi! Ankarada geçici bir komisyon kurulmuş, ev ve dükkân kiralarının arttırılmasını veya tamamen serbest bırakılmasını inceliyormuş. Tamam!. Zaten dört nala giden pahalılık, o iş de yapılır, yani kiralar arttırılır, hele serbest bırakılırsa artık şaha kalkar; gemi azıya alır. En aşağı yeni bir yüzde yirmi beş nisbetinde fırlayışı göze almak lâzımdır.

İkinci dünya harbinin ilk senelerinde zeytin yağı serbest bırakılır bırakılmaz fiatların nasıl yükseldiğini hepimiz hatırlarız.

Kaldı ki; bin bir takyidata rağmen, ev ve dükkân sahiplerinden bir çoklarının çevirdiği fırıldakları, aldıkları müthiş havą paralarını kiracı olan da olmayan da pekâlâ bilir. Hayat şartlarının bu kadar ağır olduğu bir devirde, alınacak yeni kararlar üzerinde çok düşünmek icabeder.

Bu gibi uyuyan yılanların kuyruğuna basmasak, başımıza yeni yeni dertler çıkarmasak, hayır işleyeceğiz diye kurbağaları değil, azılı kurtları ürkütüp üstümüze saldırtmasak daha iyi ederiz. Kira işi azıcık daha dursa ne olur? Sırası mı?

AKLIMDA KALANLAR

Acayip Bir Resital

Geçen gün Hicazkâr kürdi faslı konserinden sonra Melek sinemasında verilen bir piyano resitaline gideyim dedim. Amerikalı bir piyanist çalacaktı. Ve teknik ve çabukluk bahsinde çok kuvvetli olduğu rivayet ediliyordu.

Vaktile çalınan eserleri dinledim. Mozart - Beethoven - Schuman - Chopin gibi üstatların eserlerini çok virtiyozlardan dinlediğim için bu konserde yalnız san'atkârın el çabukluğuna ve teknik kuvvetine hayran kaldım. Amma ne Şopeni, ne de Şoumanı, ne Mozarı oldukları gibi duydum! Bam başka bir şey olmuşlar!! O kadar ki dinleyenlerin anlayanları muazzeb oldular hattâ!!

Bir beyefendi kendi kendine "zavallı Şöpen!,, diye diye başını sallıyordu. Yanındaki hanımefendi sabırsızlıklar gösteriyordu. Yine bize yakın olanlardan bir diğeri: "Aman Allahım! neler dinliyoruz, bu ne iştir?,, derken sesini kısmağa bile lüzum görmüyordu.

Şumanın karnavalı, karnavalesk bir şeyler oluyordu.

Mozarın fantazisi bitâb bir halde yerlere seriliyordu. Bende de takat kalmamıştı. Allah halimize acıdı, san'atkâr hiç bilmediğimiz ve duymadığımız bir Prebüd çaldı da humarımızdan kurtulduk ve (Manos Hacı Fakis'in danslarını, marşlarını teessüfle dinledik.

(Melek) ten çıktık. San'atı yalnız teknikte ve süratte zannedenlerin icra muvaffakiyetleri tasdik edilse dahi, müellifi ihmal eden dikkatsizlikleri, hissizlikler de denilebilir. Ruhu tâzib ediyor doğrusu!

İşte muhterem karilerim Melek sinemasında verilen resitalden benim intibaım bundan ibarettir.

S. M. S.

NOT — Şehir konservatuarının bu sene ondan fazla Türk musikisi konserini muvafakiyetle verdiği halde alafranga konserlerinin adedini bugüne kadar hâlâ üçten fazlaya çıkaramaması sebebini ayrıca muterem karilerime arzedeceğim.

SEMİH

KOMÜNİST ÖĞRETMENLER

Öğretmen — Çocuklar Rusyayı seviniz! Coğrafya dersini size basitleştirmeğe çalışıyor!

"İtalyan karikatürü,,

Namus Hırsızları

Bakırköy asfaltında gece yarısı silahlı, süngülü kimseler tarafından durdurulan bir otomobilin içinden genç bir kadın alınmış, tecavüz edilmiş.

Bir çok kereler yazdığımız gibi, behimi arzularını zorla teskin etmeğe kalkanlar hakkında şiddetli cezalar lâzımdır.

Ya, kendilerine millet namusunu muhafaza için silâh tevdi edilmiş kimselerin bu kabil şenaatleri karşısında ne demeli? Onların olsun cezalarını şiddetlendirmemeli mi? Bu, âdi bir namus hırsızlığından çok ayrı bir iştir.

SIRITAN TABELALAR!

Et fiatları alabildiğine yükseliyor. İstanbulda perakende kuzu etinin kilosu 350, koyunun 400 kuruştur.

Ticaret Bakanı, et tanzim satışı, ofis, mofis derken, koyun ihracının bu memleketin başına neler getirebileceğini her halde anlamış ve nadim olmuştur.

Vasati amele yevmiyesinin 250 kuruş, küçük memur aylığının da 100-150 lira olduğu bir memlekette, 400 kuruşa et satılması, alâkalı makamlar tarafından hiç bir tedbir alınmadığını, alınmışsa bunların fiyasko vermiş olduğunu ispat eder.

Hem öyle bir fiyasko ki; ofis satış dükkânlarının vitrinlerinde "koyun etinin kilosu 260,, diye tabela bulunur, içinde bir damla koyun eti bulunmaz! Ayrıca, insan o kadar şaşırır ki; koyun eti kesmediği halde, bu tabelaları kaldırmağı bile akıl edemez!

Zekâ Tecrübesi

Bir general, maiyyetindekilerin zekâsını tecrübe etmek merakında imiş. Bir gün rastgeldiği bir baş çavuşa sorar:

— Denizde ne kadar balık vardır?

— Şimdiye kadar avlanmayanlar kadar!

— Peki! Şayet muharebede erlerin kaçmağa başlarsa ne yaparsın?

— Düşman hatlarının gerisinde bir vagon şarap var derim. Kaçmaktan vazgeçerler, hücuma başlarlar.

— Alâ. Benimle senin albayının arasındaki fark nedir?

— Albayım beni teğmen yapamaz. Fakat siz isterseniz bir kelime ile bunu yapabilirsiniz.

Baş çavuş ertesi günü istediğine nail olur.

MASKELİ BALODA

Şeytan kıyafetine giren şeytan

"Amerikan karikatürü"

Hint Felsefesi

★ Yeni doğan her çocuk, Allahın henüz insanlardan ümidini kesmediğini ispat ediyor.

Rabindranath Tagore

Prensesin Cevabı

Şimdiki Holanda kıraliçesi, malûm olduğu üzere bir Alman prensi ile evlidir. Anası kıraliçe Wilhelmine o zamanki beyanatında "kızım sevdiği adamı seçti; bu Almanya ile ittifaka delâlet etmez,, demesine rağmen Alman sefiri prensese Holandanın Almanyaya iltihakının pek iyi olacağını işrab etmişti.

Müstakbel kıraliçe şu cevabı verdi:

— Annem, yaşlıdır, Almanya kadar büyük bir devlete hükümdarlık etmeği istemez sanırım!

MEYDAN DAYAĞI

Komşu Suriyedeki hükûmet darbesi, efkârı umumiyemizi yakından alâkalandırıyor. Gazetelerimizin gönderdiği muhabir arkadaşların telgraflarından anlıyoruz ki; albay El Zaim, Elhak pratik ve işinin ehli bir zatmış. Nasıl burun bile kanamadan hükûmet darbesini yaptı, Cumhur reisini de, meclisini de tereyağından kıl çeker gibi iş başından uzaklaştırdıysa, karaborsacılara, vurguncülara, fırsat kollayıcılara da pek tesirli, pek pratik usuller tatbik ediyor ve onları kolayca yola getiriyormuş.

Vakıa ilk nazarda insana pek iptidai gelen bu usûl, emir dinlemeyen, belediye kararlarına, devlet kanunlarına aldırış etmeyen insanlara lâyık değil mi

Hazır komşumuz Suriye, bizden mütehassıs istediği şu sıralarda, biz de onun bu usulünü alsak fena mı olur? Bin bir türlü madrabazlıklardan kaçınmayan kimseleri, böyle yere yıktırır, ağız tadile bir sopa çektirir; hiç olmazsa yediğimiz mahlût yağların, çürük patateslerin, küflü unların intikamını alırdık!

Bir dokun..

Ticaret Bakanına Açık Mektup

Sayın Bay Barlas:

Bizler sizin sağlığınıza duacıyız, siz ne âlemdesiniz? Emin olunuz, zatınızı hatırlamadığımız an yok. Gece rüyamızdan gündüz hulyamızdan çıkmıyorsunuz.

Son günlerde bazı hâdiseler hatıralarımı fazlaca depreştirdiği için şu satırları karalamaktan kendimi alamadım, kusura bakmayınız.

Zatıâliniz de hatırlarsınız ya; teminatlı vaadlere, şatafatlı gösterişlere rağmen İstanbulda et işinin halledilemediğini, et ihtikârının önlenemediğini belirten ve AKŞAM gazetesinin 20 Ocak 1949 tarihli nüshasının "İSTANBUL HAYATI" sütununda intişar eden yazıma karşılık, kıymetli imzanızla gönderdiğiniz tavzih mektubunda, âciz şahsımı cidden nazikâne takdirlerle okşadıktan sonra şöyle demişsiniz.

"Sayın fıkracı, etiketlere bir göz atmakla iktifa etmeyip, geçen senelerin bu aylarındaki fiyatlara da bakarak bir küçük mukayese yapmak zahmetine katansa, son günlerdeki fiat yükselmelerinin mevsimlik ve normal olduğunu derhal anlar ve tenkid mevzuunu kaybetmek pahasına da olsa hakikati öğrenmiş olurdu.,,

AKŞAM gazetesinin 26 Ocak 1949 tarihli nüshasında ve benim sütunumun alt kısmında neşredilen bu mektubunuzu her halde unutmamışsınızdır; büyük gaileleriniz arasında unutmuşsanız bile, bana tavsiye ettiğiniz zahmetin yüzde birine lütfen zatıâliniz katlanarak bir emirle o gazeteyi buldurabilirsiniz.

Şimdi o günlerin münakaşasını bırakalım da bugüne gelelim.

Ben baktım, siz de lütfen bir emirle gazete koleksiyonunu açtırıp bakarsanız, görürsünüz ki, geçen sene bu aylarda İstanbulda kıvırcık etinin kilosu iki liraya satılıyordu. İhracat himmetinizel bu sene kızıl karaman dört yüze çıktı. o da her kasapta bulunmuyor.

Buna ne buyurulur, Sayın Barlas?

Rica ederim, bu satırlarımı da tenkid telâkki etmeyiniz, Bay Bakan. İşlerinizin ağırlığını takdir, hele iki Bakanlığı heybe gibi omuzladıktan sonra çektiğiniz sıkıntıyı tahmin ediyorum. Zatıâlinizden daha fazla başarı beklemeğe, istemeğe hakkımız yoktur tabii. Kanımca, kaderince!

Et işlerini düzenlemek üzere bu esfer de Almanyadan iki mütehassıs getirttiğinizi gazete havadislerinden öğrendim, çok sevindim. Bu kararınızda cidden isabet buyurmuşsunuz. Berlinde insanın eline bakarak istikbalini keşfeden bir çok falcılar türedğini geçenlerde AKŞAM gazetesinde okumuştum. İnşaallah, Almanyadan gelen mütehassıslar da el falına bakarak et işinin istikbalini haber verirler; hem zatıâliniz isabetsiz karar telâşından, kavil ile fiili telif edemeyen beyanat gailesinden kurtulursunuz, hem de biz, yaldızlı lâflara bel bağlayıp sonunda hüsrana uğramaktan halâs oluruz!

Baki hürmetler, sayın bay Bakan.

Cemal Refik

DÜNYA BUYA...

EŞREF-İ MAHLÛKAT..

Acaba insan, neden kendi kendine: "Eşrefi mahlûkat" lık payesini vermiştir? Kendini neden bu yüksek mevkie lâyık görmüş?

İyice düşününüz, tarih kitaplarının sahifelerini okuyunuz, etrafınızı gözden geçiriniz; alimallah yüzünüzü ellerinizle kapar, kurdun kuşun suratına bakamaz olursunuz. İnsan denilen mahlûk neler yapmamış, nelere katlanmamış, nelerle uğraşmamıştır ki..

Sebebi ne olursa olsun, şu harpleri ele alalım: Karşı karışya geçen iki tarafın en güzide, "Hoppala paşam!" diye diye kucaklarda büyütülmüş, bin bir emekle, servetler sarfedilerek yetiştirilmiş çocuklarını öldürmesi, eşrefi mahlûkat olduğunun mu delilidir? Buna: "evet" diyecek babayiğitin, Landro sülâlesinden geldiğine yemin edebilirsiniz!

Ya geçim için, yaşayabilmek için başvurduğumuz usuller? Bunler mı eşrefi mahlûkat olduğumuzu ispat ediyor? Hani memursak, şefimize; şef garsonsak patronumuza; çırak isek, ustamıza; parti mensubu isek, liderimize gösterdiğimiz sahte hürmet, uydurma güler yüz, aşağılık yaltaklanmalarımız... Halbuki, serçe kuşunu düşününüz: "Pırrrr!" diye uçar, beğendiği tarlaya ve bahçeye konar, istediği nebattan dilediği kadar gagalar, ne arkasından kimse:

— Ziftin pekini ye, son nafakan olsun inşallah!

diye beddua eder; ne o, bunun için kimseye yaltaklanır, ne vergi verir, ne belediye narhını düşünür, ne de:

— Acaba kazıklandım mı?

diye tasa çeker. Bu bakımlardan şu âciz sandığımız serçe kuşu bile bize faiktır, bizden üstündür, bize nazaran kat kat mesuttur.

Giyim derdi, geçim derdinden daha azmı insanı rahatsız eder? Meselâ, kadınsınız: Günlerce dil hattâ gözyaşı dökmüş; ananızı, babanızı, kocanızı veya âşıkınızı zorla kandırmış bir elbise yaptırmışsınızdır. Aradan daha bir hafta bile geçmeden moda mehafilinden müthiş bir haber sızıyor: Bu sene mavi renk modadır.

Halbuki, sizin elbiseniz geçen seferki moda rengindedir; farazâ yeşil.. Şimdi ne olacak?

Şu evinizdeki kediyi düşününüz; her gün "Tekir, Tekir" diye çağırdığınız bu güzel, bu cana yakın, şu sobanın yanında mırmır mırlayan mahlûk, hayatında bir defa olsun tüylerini değiştirmek lüzumunu hissetmemiş, bu haliyle de size daima hoş ve zarif gelmiştir.

Karaborsacıyı, vurguncuyu, hırsızı, haydan kazananları bir tarafa bırakalım; şu fiat yükselişleri karşısında, şu koyun eti kilosunun 4 liraya çıktığı günlerde bizzat siz eşrefi mahlûkattan olduğunuzu iddia edebilir misiniz?

Peki neden biz eşrefi mahlûkattanız? Düşüncemiz, mantığımız olduğundan mı? Meselâ şikâyet edeceğimiz, hattâ bağıracağımız ne işler dönüyor da ağzımızı açıp bir şey söylemiyor, söyleyemiyoruz. Galiba insanın *eşrafi mahlûkat* oluşunun tek sebebi bu: konuşabilecek dili var, fakat konuşmaz!

Ertuğrul Şevket

Şaka Derken..

Montreol Hukuk mahkemesi gayet karışık bir dâvaya bakmakta imiş. Kalantorlarımızın, servetlerinin çakasını yapmak için, refikalarının, metreslerinin sırtlarında teşhir ettikleri Vizon kürklerin ne kadar pahalı olduğunu bilirsiniz. Postları bu derece kıymetli olan bu küçük hayvanlar Kanadada hususi çiftliklerde yetiştirilir ve yetiştiricilerine avuç dolusu para kazandırırlar.

Son günlerde Kanada hava kuvvetlerine mensup iki pilot talim uçuşu yaparlarken bu çiftliklerden birinin üzerine gelmişler. Gençler bu küçük hayvancıklarla şaka yapmak istemişler, uçaklarile bir kaç pike yapmışlar ve Vizonların öteye beriye kaçışmalarına kahkahalarla gülüşmüşler.

Aradan bir kaç gün geçmiş, alay komutanı pilotları odasına çağırtmış ve bir mahkeme davetiyesi uzatmış. Meğer, Vizonlar gençlerin şaka yaptıklarını anlamamışlar, içlerinden 84 tanesi korkudan ödleri patlayarak can vermiş. Şimdi çiftlik sahibi 2800 dolar tazminat istiyormuş.

— Bu tablo oğlunuzun mu?

— Evet. İşin korkunç tarafı modelile evlenmek istiyor!

"Ecnebi karikatürü"

— İmdat! Başım dönüyor!

"Ecnebi karikatürü

Bir Et Parçasının Açtığı Dert

Dünyada asabi olmaktan daha zararlı bir şey var mıdır? İnsanın başına gelen felâketlerin yüzde doksan dokuzu aşırı asabiyetten ileri gelir, diye ortaya bir kaziye atarsak hata mı etmiş oluruz? Meselâ? bakın:

Geçenlerde, Kalkütalı bir müslüman Hintli öğle yemeğini yemek üzere evine gelir. Adam, o sabah kahvaltı etmediği için çok açtır. Kapıyı açan karısına, hemen yemeği getirmesini söyler. Aksi gibi, o gün kadıncağız da komşularla bir az fazla çene çalmış, yemeği zamanında yetiştirememiştir. Bunu duyan Hintlinin kan beynine sıçrar, karısının arkasından mutfağa daldığı gibi, ateşte cızırdayan tavayı kapar ve kadının kafasına fırlatır. Pençere açıktır ve tava hedefine rastlamadan dışarı fırlar. "Oh! ne iyi tesadüf, kadına bir şey olmamış!., diyeceksiniz, değil mi? Asıl aksilik, asıl talihsizlik tava kadının başına geçmemesinde...

Açık pençereden dışarı fırlayan tavanın içindeki sığır kızartması, sokaktan geçen bir mecusi kızın başına düşer. Siz de bilirsiniz ki, inek, öküz gibi hayvanlar, mecusilerce mukaddestir, el sürülmez. Kız, bir semavi felâkete uğramış gibi, can havlile bağırır, bir an içinde etrafını yüzlerce mecusi alır. Hâdiseyi ve günahın büyüklüğünü öğrenen mecusiler, bu mukaddes hayvanlara el süren kâfrin cezasını vermek üzere eve dalarlar. Öte yandan, bir islâm hanesinin taarruza uğradığını gören müslümanlar da din gayretile ortaya çıkarlar. İki taraf bir iyice kapışır; neticede yirmi adam ölür, yüz kişi yaralanır.

Şimdi, asabiyet kötü bir şeydir, dersek yalan mı söylemiş oluruz?

KARISINI YİYEN ADAM!

Dünya kurulalıdanberi, önüne gelen evliliğin aleyhinde bulunur, bekârların talihine gıpta ile bakar. "Bekârlık Sultanlık,, sözü her dilin pelesenki olmuştur. Ama hakikat böyle midir? Evliliğin de kendine mahsus zevkleri, erkeğe sağladığı faydalar yok mudur? Elbette ki vardır..

Meselâ tarihte şöyle bir kayde rastlanır: 1606 yılında İspanyadan Amerikaya bir koloni kurmak üzere 20-30 aileden mürekkep bir kafile hicret eder. Bugünkü Virjinia bölgesine yerleşirler, etrafını tahta surlarla çevirdikleri ufacık bir kasaba kurarlar. Adamcağızlar çiftlerini, çubuklarını düzemeden Amerika tarihine ait filimlerde gördüğümüz gibi, kızıl deriliier etraflarını sarar, ne dışarıdan içeriye, ne de içeriden dışarıya kuş uçurtmazlar. İspanyolların gün geçtikçe durumları kötüleşir. İçerde yiyecek tükenmeye başlamış ve aralarında korkunç bir hastalık baş göstermiştir. Her geçen saat, Azrail içlerinden birini almaktadır. Nihayet açlık ve sefalet o kerteye gelir ki, kimsede kımıldamağa takat kalmaz; bereket kızıl deriliier beyazların ateşli silâhlarından korktukları için bir baskın yaparak bunların hakkından gelmeğe kalkmazlar.

Bir gün, açlıktan gözleri dönen adamın biri bıçağını kaptığı gibi, halsizlikten ağzını açmağa mecali olmayan karısını kıtır kıtır keser ve, her halde kimse ortak olmasın diye kokusunu duyurmamıştır. Bir parçasını bir güzel pişirerek karnını tıka basa doyurur; geriye kalanı da tuzlayarak fıçıya basar. Dışarıdan, tesadüfen bir yardım gelipde kurtuluncaya kadar, bütün muhasara müddetince, her gün karnını doyurur, keyif çatar.

Gördünüz mü evliliğin kıymetini!..

İki Uçağa Bir Pilot

Bugün dünya üzerinde hava kuvveti olmayan bir tek devlet bile kalmadı. En medenisinden, en gerisine kadar hepsinin uçağı var. Tabii aralarında bir derece farkı olacağını siz de kabul edersiniz.

Halen, hava kuvveti bakımından en garip bir durumda olan Birmanya imiş. Yeni istiklâline kavuşan bu devletin topu topu iki uçağı ve bunları kullanan bir tek tayyarecisi varmış. Adam, muntazaman her gün bu iki tayyareyi kullanırmış birile meydana iner inmez, derhal ötekine atlar havalanırmış.

İŞ BİLENİN...

Her işin bir ehli vardır ki; ancak bunun üstesinden o gelebilir.

Geçen hafta içinde bir gün Buenos Ayres hava meydanına kocaman bir yük uçağı iner. Gümrük memurları ve hava yolları personeli yanına gidip de kapı açıldığı zaman bir de ne görsünler? Uçak değil, sanki Nuh'un gemisi; içi envaı türlü hayvan dolu. Cam kavanozlarda çeşit çeşit yılandan fillere kadar her türlü mahlûkat... Meğer, bunlar şehrin hayvanat bahçesi için Hindistandan getirtilmiş.

Uçağın boşaltılmasına başlanır. Yılanlar çıkar, kurtlar çıkar, kuşlar çıkar, maymunlar çıkar, aslanlar çıkar; fakat sıra fillere gelince iş çatallaşır. Hayvanlar ayak diretir, bir türlü çıkmaz istemezler. İçeriye bir kaç kişi girer, arkalarından iter; Aah!. Boyunlarına ip bağlayıp beş on kişi dışarıdan asılır; nafile.. Bu manzarayı gülerek seyreden bir seyyar satıcı ortaya atılır ve herkesin şaşkınlığı önünde, bir iki dakika içinde hayvanları meydanın ortasına kadar getirir. Nasıl mı diyeceksiniz? Gayetle basit; cebinden çıkardığı Amerikan fıstığından her adımda birer tane atarak.

Musolini'nin Hediyes[i]

İtalyan toprakları içinde S[en]
Maren isimli ufacık bir devle[t]
bulunmaktadır. Cumhuriyet [u]
sulle idare edilen bu küçücük m[em]
leketin topu topu 12 bin nü[fusu]
vardır. Büyüklüğü bizim İstan[bul]
kazalarının dörtte birine bile [ya]
maz. İşin garip tarafı, bu minya
tür devlet bizimle harp halinde
dir. Bunun sebebi, birinci dün[ya]
harbinde San - Maren'in İtalya
yanı sıra savaşa girişi, fakat
radan dalgınlığa gelerek sulh m[ü]
zakerelerine çağırılmayışı ve [bi]
zimle itilâf devletleri arasında [harp]
durumuna nihayet veren Lo[zan]
muahedesine imza koymayışı[dır.]
Hatırımızda kaldığına göre, ge[çen]
lerde seyahat maksadile toprak[la]
rına giren sayın Abidin Dav[er'i]
düşman tab'ası diyerek tevkif [et]
mişler ve bir hayli ter döktürd[ük]
ten sonra hudud harici ederek İt[al]
yan arazisine bırakmışlardı.

Bu Sen - Moren'lilerin de baş[la]
rına garip bir hâdise gelmişti

İtalyan diktatörü Musolini [met]
resi Klara Petacci ile birlikte [öl]
dürülmeden ve baş aşağı bacak[la]
rından bir ağaca asılmadan y[ıl]
ca önce Sen - Moran'ı resmen [zi]
yaret etmiş, dost ve müttefik [dev]
lete çok kıymetli bir hediye [verm]
işti. Bu, Sen - Morenlilerin seyre[t]
mekten başka hiç bir işlerine y[a]
ramayan son moda bir top ve y[ü]
ze yakın mermisi idi. Zavallı Sen
Morenliler buna ağızlarının su[yu]
akarak bakmaktan, okşamakt[an]
başka ne yapabilirlerdi ki? Çünk[ü]
menzili çok uzun olan bu to[pla]
yapacakları ilk tecrübe atışın[da]
mermi İtalyan topraklarına dü[şe]
cek ve Duçe bunu bir tecavüz sa[ya]
rak memleketin istiklâline son [ve]
recekti.

Sen - Moren'e böyle bir oyun [oy]
nayan Musolininin yerinde yeller
esiyor; acaba top ne oldu?

Tercüme eden:
T. T.

Dinamitli Radyolar

Harb yılları içinde Amerikan av ve bombardıman uçaklarında, bulundukları mevkii de gösteren, birer radyo makinesi varmış. Her hangi bir kaza vukua geldiği zaman, uçağın düşman eline geçmemesi için, bunların içine bir miktar da dinamit yerleştirilmiş miş.

Harb bitip de malzeme fazlası satışa çıkarılınca bu radyolardan bir kısmı da elden ele dolaşmağa başlamış. Bunların içinde dinamit bulunduğu ve çıkarılmasının unutulduğunu hatırlayan mesul makamlar müthiş bir telâşa düşmüşler; şimdi, bütün Amerikada yer yer bunlar aranıyormuş. Son günlerde Detroit'de dört tanesi ele geçirilebilmiş..

Dalgınlık, ihmal sade bizim inhisarımızda olacak değil a!...

KARNAVALDA OLANLAR

Ciddi karı ve kurnaz koca.

İtalyan karikatürü.

— TEFRİKA No. 26 —

— Ayaklarının altını öpeyim, yavaş konuş!

— Duyan duysun. Gözüm daha kızarsa payesini, elkabını dobra dobra yüzüne vururum maça beyinin; (uzun eşşoğlu, bir kere olsun anır, gazelini işitelim) derim;

Dudaklarını şapırdatıyordu:

— Tanıdım sarı papayı, Kurbağalı dere güzeli denilen hasbayı. Mavişdir; hokka kadar ağız kaz göğsü gibi göğüs, incecik beli, mükemmel davlumbazı vardır. Nevres bey derecesinde ud çalar. Geçen yaz, Kadıköylü arkadaşlardan kız İhsanla, Alyanak Sırrı ile aylarca düşüp kalktı. Bir akşam ben de kafese koyuyordum hani. İhsanla Sırrının hatırını saydım, avanaklık ettim. Bu gece fırsat kaçırmayacağım!..

Dürnev hanım çenede:

— Her gördüğün sakallıyı baban mı sanırsın? Bu tazeciğin Kurbağlı dereyle, Kadıköyüle alâkası yok; dediğin gençlerden birisile de alış verişi yok. Vakıa uddaki mızrabı, parmakları gayet oynaktır, ama aile arasında çalar; ablasından, eniştesinden, hısım akrabasından gayrisine katiyyen çalmaz. Bu gece fırsatı kaçırmayacağına gelince o cihet ikinizin bileceği husus.

Karşiki odadan Ayıboğanın sesi gürledi:

— Galip, nerdesin be? Kaşanamıyorsan ıslık çalayım!

Galip hemen apteshaneye seğirterek cevabı yetiştirdi:

— İşimi bitirdim, geliyorum. Eğer sen kaşanacaksan ıslığı ben çalayım sana!

Zamparanın palas pandıras dışarı fırlayışından, gecikmesinden pirelenen Hulki bey, Saime, (katır ortada dolaşmasın; yılışıp, mılışıp misafir hanımları rahatsız etmesin!) diye tenbih geçmiş, bu ihtar üzerine Ayıboğan apteshaneye seslenmişti.

Sazende beyler ve efendiler ha bire içiyorlardı. Mutfakta aşçı başının pişirdiği, kızarttığı sıcak mezeler, şiş kebapları, cız bız köfteleri, beyin, ciğer, gümüş balığı tavaları ipe bağlı sepetle bahçeden pençereye alınıyor, sofraya konur konmaz gövdeye atılıyordu. Fasıl intizamını artık kaybetmiş, ahenk tavsamış, cıvımıştı.

Tanburi, Halim ağanın hicaz (bestei hafif) ini tutturmuş,

Olmada diller rübude gamzei cadusuna
Deşti hüsnün sayd olurlar şirler ahusuna

yı terennümde, kanunî de refakatteyken, kemani bey sazını gûya akordla meşgul, havyar kesiyor; Neyzen Osman zampara Galibe, burnuna girecek gibi sokulmuş, gözlerini bayılta bayılta, gizli gizli bir şeyler anlatıyordu.

Galibin içkiye tahammülü hayretlere sezadı. Kaç kere, düz, mastika, konyak, Amer, Vermut, Şarap, Bira, hepsinden birer kadeh bardağa doldurup,

— Bu barut gibi zıkkımı kongra derler. İçinizde hangi babayiğitin harcı ise hodürü meydan! diyerek parlatmıştı.

Aralarında en aklı başında olan, o zamana kadar ağzına bira bile koymayan Hulki bey, bir de boyuna rakı çektiği halde bana mısın demiyen Saim'di.

Mirasyedi bey, Ayıboğanın kulağını büktü.

— Beş on dakika misafir hanımların nezdinde bulunacağım. Ortalığa göz kulak ol; hergeleyi, kolla, buradan salıverme!..

Çıktı sofaya. Saim etraftakileri oyalamak için tuhaflıklara, taklitlere başladı: Çiçekçi sokağında meşhur umumhaneci Kara Amberle seyyar portakalcı Salamonu pazarlığa, ardından kavgaya giriştirmiş, duduva bangır bangır küfürler savurtuyormuş, yahudiyi,

— Ne vuruyorsun be ursuz oğlu ursuz! Çinyene ayısı, yaban öküzü! diye avaz avaz bağırtıyor;

Dudunun fino köpeğini de araya katarak hav hav havlatırken Salamon cıyak cıyak haykırıyordu.

— Aman aman aman!.. Köpeoğlusu pentulu, donu yırttı, bacağımı da, dişledi be!..

Hulki beyi görünce çifte kumrular sandalyelerinden kalktılar:

— Teşrif et arslanım!

— Buyurun beyefendi!

Huri, aklına getirdiği kötü kötü ihtimallerin, beyefendi tarafından beğenilmediği ihtimallerinin bertaraf oluşuna emin, müsterih.

Dürnev çakır keyif ya, lâübali, senli benli, lâkırdıya girişti:

— İçerideki sahte vekarları, cavalacuzları koltuklayacağım, ağırlayacağım diye üzülüp gittin vezir zadem, hep ayaktasın, yorgunluktan bittin; gözlerinin altı bile bererdi. Ne oluyorsun, dertsiz başına derd mi arıyorsun iki gözümün elifi? O makulelere bu kadar paye, pohpoh, ikram, itibar değer mi? Bak yüz buldular, astarını da istemeğe kalkıştılar; naza, edaya başladılar. Buradan duyuyoruz işte, deminden beri ne çaldıkları bir şeye benziyor, ne de okudukları. Musibetleri bırak kendi hallerine, ne halleri varsa görsünler!.

Hulki bey özürler diliyordu:

— Sizi hayli beklettim; hiç şüphesiz sıkıldınız, üzüldünüz. Rica ederim kusuruma bakmayın, kabahatimi affeyleyin. Filhakika geçiktim, fakat muztar ve mecburdum. Sebebini arzedeyim: Bu akşam için çağırdığım sazendegân meyanında mahkemei istinaf cünha kısmı başkâtibi tanburi Mehmet Ali bey, Dahiliye Nezaret Celilesi evrak odası ser mümeyyizi kemani Nazım bey, Babı valayı seraskeri piyade dairesi mümeyyizanından kanuni Mustafa bey, Rüsumat emanetinde muhasip ve Yenikapı Mevlevihanesinde Nayı Osman efendi gibi cidden erbap vekar ve haysiyetten zevat mevcut Vaesfaki mumaileyhim vapura rakib olacakları esnada biedeb ve hayasızlığı İstanbulca mücerreb bir şahıs aralarına karışmış, elinden tahlisi giriban edememişler. Merkumu derhal dehlememek gafletinde, daha doğrusu hatayı fahişinde bulundum. Ferumayenin rızayı seniyelerine mugayir etvar ve harekâtı tevessül etmemesini temin üzere dim. Bereket versin Saimciğim endişemi bertaraf etti. Çok merd dürüst erkek adamdır. (Şayet çizmeden yukarı çıkar, sululuğa, terbiyesizliğe kalkışırsa elleri armud devşirmiyor. Hemen kıskıvrak yakalayıp bostanda pastırmasını çıkarırım deyyusun!) dedi.

Boyun bükerek, rica eder gibi sordu:

— Fikri fahiranemce burada bulunmamız münasip değil; odaya girelim mi?

Cevabı Dürnev verdi:

— Hay hay, baş üstüne; emir, kumanda senin Mehveşciğim.

Dürnevin odasına girdiler. Konsolun üstünde tepsi, konyak şişesi, üç bira şişesi, şeker ve çerez tabakları duruyor. Malum a, imam suyu yok. Çeneyi yine Dürnev açtı:

— Hurimiz ömründe rakının katresini ağzına koymamıştır; o nesne tatlı mıdır, tuzlu mudur, ekşi midir, onu dahi bilmez. Sıhhatimize, saadetimize, bu geceki bahtiyarlığımız namına diye sakın zorlamayın süt kuzusunu. O yalnız bira içsin. Netekim demin ikimiz de dört beş yudum aldık, zira hararetten yanmıştık.

— Âfiyetler olsun!

— Rakıyı biz içeriz şehzadem.. Şehzade, Huriyeye hitapta:

— Bendenizin de rakile katiyyen ülfetim yoktur. Sizin gibi biraya esverim. Fakat buranınkilerden, Bomontiden, Nektardan hoşlanmam. Ya Münih birası olmalı, ya Felemenk birası, ya da İngiltere mamulâtı. Bilvesile, müsaadenizle başınızı ağırtacağım. Geçen sene Arnavutköyünün Akıntı burnunda, Aleksinin gazinosundayız. Müşir Faik paşa hazretlerinin küçük mahdumu, aziz rüfekadan Raşit, İşkodra valisi Nihad paşanın oğlu Bahaddin, ferikandan doktor Edib paşanın ortanca damadı İzzet ayni masadayız. İbram ve ısrarları üzerine, hatırlarını kırmamak için iki kadeh rakı içtim, çekildim kenara. Ağucuk bebek!... Nane molla!.. raftan sünger düşmesin, incinme! diye başladılar lâtifeye. Lâtife lâtif, olmak gerek; tabii hiddetlendim: iş inada bindi. Ağucuk bebek, nane molla, raftan sünger düşünce incinecek ben ha? (durun öyle ise, ispatı kolay beyler!) deyip tam 6 karafaki, ekstra ekstra Mihyoti düzünü yarım saat içinde haklamayayım mı? Onlar daha ikinci şişelerde, dilleri dolaşıyor, ben ise o kadar tabii bir haldeydim ki âdeta...

Dürnev hanım, sözünü kesti:

— Sus Hulkiciğim, oyantırım billahi! Ne diyorsun, yarım saatte 6 karafakiyi bitirdin ha?

(Devamı var)

— Zavallı adamcağız, bana saati soruyor zannile dört dedim, halbuki karısının kaç çocuk doğurduğunu sormuşmuş. Üstüne fenalık geldi!.

"Ecnebi karikatürü

Nerede Hareket ve Mücadele Emareleri?

Biz aylardanberi yazıyoruz, dert yanıyoruz. Ama yalnız Mecidiye köyü ve Âbidei Hürriyet civarında işlenen habasetlerden dolayı mı? Yani mahalli bir mesele, İstanbul şehri asayişi olarak mı? Hayır. Memleketimizde kız ve kadına rızaları haricinde sataşmak daha ileriye varıp dağa kaldırarak cebren tecavüzde bulunmak vak'aları mütemadiyen artıyor. Bu rezaletleri kunpanya kurarak dört, beş, sekiz on şahsın bile yaptığı görülmektedir. Ne şehirler, ne kasabalar ve köyler, hattâ ne de tren, otomobil ve araba vasıtaları ırz eşkiyasının önüne sed çekmektedir.

Açık söyleyelim. Hem kanunumuzdaki cezalar azdır, hem de adalet cihazı yine kanun, usül ve formaliteler yüzünden çok ağır işlemektedir.

İstanbluda işlenen ve biri ölüme sebep olan iki hadisenin failleri iki ay geçtiği halde henüz cezalarını görmeden işte Bakırköy yolunda bir üçüncü tecavüz vak'asına şahit olduk. Eline silâh verilen veya silâh geçiren kadın avına çıkıyor. Tavaif-i-müluk devrinde değiliz. Ceza kanunumuza bir an evvel gayet sert maddeler eklemez, kadın ve kıza karşı yapılacak tecavüzler istisnai şekilde ağırlaştırmaz ve muhakemelerinin âzami süratle görülüp çarçabuk intacını temin etmezsek o gibi habaseleri önleyemeyiz.

Bir az daha geçer, hâdiseler de devam ederse memleketimizin adı fenaya çıkacak, dünyaya fena bir şöhret yayacağız. Nerede sual takrirleri, gensorular, kanun teklifleri, hareket ve mücadele emarelei?

Bir Büyük Nükte

Fransız ihtilâli kebirinin büyük simalarından Robespiyer, Talleyrand ve bir kaç arkadaşile beraberdi.

Robispiyerin bir iki saat sonra vereceği nutkun ehemmiyetinden bahsedildiği bir sırada Robespiyer:

— Biliyor musunuz? dedi. Nutuklarımı verirken beni sinirlendiren ne oluyor? Dinleyicilerden bazı münasebetsizlerin ikide bir saatlerine bakmaları.

Talleyrand hemen söze karıştı:

— O, bir şey değil dostum, dedi, asıl beni sinirlendiren nokta, siz nutuk verirken dinleyicilerden bazı münasebetsizlerin: "acaba durdu mu, yoksa işleyor mu?„ diye saatlerini sallaya sallaya kulaklarına götürmeleridir!

Korkunun Sebebi

Muharrirlik ve mütefekkirliği kadar bekârlığiyle meşhur olan Bernar Shaw, iki sene evvel Şarloya latife yollu bir mektup yazmış, eveleneceğinden bahsetmişti. Şarlo, cevabında: "aman a, diyordu, evlenirken, sakın sakalını ele verme!„

Shaw, mektupla Şarloya sordu:

"Neden? Benim kılıbık olacağımdan mı korkuyorsun? Ben buna müsait miyim?„

Şarlo cevap verdi:

"Sayın dostum, sen kılıbık olamazsın. Yalnız, o uzun sakalın karının eline geçecek olursa, korkarım: Koparıp, koparıp şapkasına takar. Malûm a, uzun tüy bu sene pek revaçta!„

İsviçreye Mektup

Korkma, sana yine bir kokteyiden bahsedecek değilim. Bu sefer de bir az dedikodu yapalım, ne dersin? Geçen gece Park Otelin pavyonunda idim. (Pereze rağmen Park Otelin pavyonu süksesinden kaybetmedi.) O gece yine bir hayli kalabalıktı. Fakat benim sana asıl anlatmak istediğim bizim Nevin Akkaya. Ben bu tazeyi son zamanlarda hep genç Okyar'la beraber görüyorum. Konserlerde kavalyesi o, Abdullah lokantasında yanında o, gece lokallerinde yine onunla. Bana öyle geliyor ki, Nevin, Viyolenselin tatlı nağmelerinden sonra, Osman Okyarın Anadolu ihtisaslarını dinliyor galiba. Halbuki benim bildiğim Nevin, Anadoluyu karış karış tanır da hani. Mamafih şu veya bu, Nevinin genç bir erkekle üst üste bir kaç defa çıkmayı kabul etmesi bence çok mühimdir dostum. Bu herkese nâsip olmaz, sen de bilirsin; ha bir de Doğan bilir. Bir de üşenmeden her gün mektuplar yazıp üç nokta ile imza atan biri daha var. Düşün imzasını bile atmaktan çekinen biri, Nevini arabası ile bekleyecekmiş. Tam adamına düştü; her kimse acıyoruz zavallıya.

Sana bir havadis daha. İbrahim Delideniz, bu harikulâde güzel konuşan san'atkârımız tekrar evleniyor. Bir ara Merihlerin, Zühallerin peşinde dolaştı fakat şimdi melez ve kırmaları tercih ediyormus. Hem artık edebiyattan ziyade kendisini müziğe verdi diyorlar, onun için müstakbel karısını konservatuardan seçmiş. Kendisine şimdiden saadetler dilerim.

Dedikodu denilen şey de ne çabuk dünyayı dolaşıyor. Demek güzel Mahmudu sen de işittin. Hoş onların pek saklandıkları da yok ya, yalnız bu arada bir sinir mütehassısısınıza çok tedavisi lâzım gelecek diyorlar, ne dereceye kadar doğrudur bilmem.

Hayır iki gözüm, güzel Asyayı çoktandır görmedim. Sen mektuplaşıyorsan kuzum yaz görünsün bana, ben adresini bilmiyorum. Biliyorsun o Eyyüpoğullarının sergisinden güzel bir resim almıştı, aman resmi görsen bayılırsın.

Ha bugün bizim San'at Dostları Cemiyetinde bir "Kadınlar resim regisi„ açılıyor, bakalım kimler olacak, sana yazarım. Hasretle canım.

Fitne Fücur

— K

Her İn…

İskende…
ki "Turizm„…
yeceğini an…
laştırmış. F…
birleşmesini…
sa, hudutlar…
ne de mümk…
"Bu otel…
leri işlettiğine…
kim vardır"…
unvanını v…
ği lâyıad…
dilerinden…
müşterilerin…
miz, ancak…
larını soktu…
Böyle b…
leri işlettiği…
Zümrüd An…
dir!
İskende…
rikada sanay…

ŞARLO DİKTATÖR FİLMİNİ SEYREDERKEN:

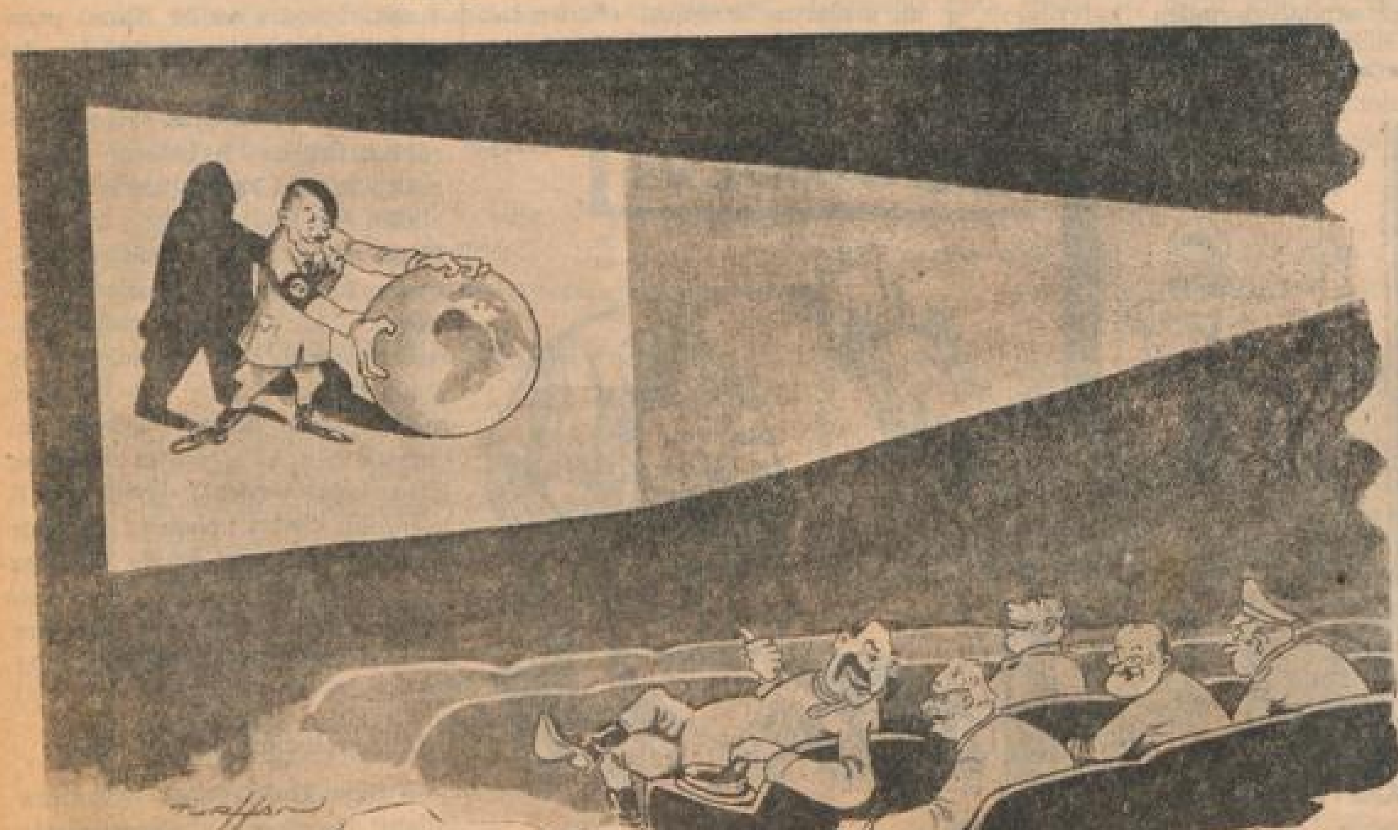

Stalin — Amma da gülünç yahu!...

SANA …

Eski İngiltere Başbakanı Mister Çö… yaptığı gençlik devirlerindeydi Bir gü… karısile beraber Lon… çile misafir oldu.

Karı, koca Londray… bii Çörçil gibi bir … ra evde oturmak … meği tercih ediyorlardı… Çörçil, bir gün onları… dü. Kafesinde yalnı… dana dolaşan bir ayı… dırmıştı; Çörçile sordu:

— Bu ayı, acaba dişi mi, erkek …

Çörçil cevap verdi:

— Vallahi bilmiyorum. Hem bu … ayıyı alâkadar eder!

Dünyanın En Güz…

Amerika artistler birliğinin son … bakada Amerika Cumhur başkanı Mis… ret Truman birinciliği kazanarak Ame… dını olarak ilân edilmiş.

Bazı devletlerin, eyaletlerin ve şehirlerin kendilerine düstur olarak benimsedikleri sözler.

★ Çokluktan birlik. (Amerika Birleşik Devletleri)

★ Hizmet ederim. (Wales prensliği)

★ İşler erkek, kelimeler dişidir. (Maryland ülkesi)

★ Herkese adalet. (Colombia ülkesi)

★ İdame ettireceğim. (Neherland ülkesi)

★ İş her şeyi yener. (Oklahama ülkesi).

★ Şimal yıldızı. (Minnesota eyaleti).

★ Altun ve gümüş. (Montana eyaleti).

★ Hiç kimse cezadan korkmaksızın bana tecavüz edemez. (İskoçya).

★ Birlik kuvvet doğurur. (Belçika)

★ Dağlılar daima hürdür. (Garbi Virginia).

★ Halk idaresi. (Arkansas eyaleti).

★ Halkın refahı en yüksek düstur olsun. (Missouri eyaleti).

★ Daima zulme karşı. (Virginia eyaleti).

★ Babalarımız gibi Tanrı bizimle beraber olsun. (Boston şehri).

★ Tanrı yaptıklarımıza mütebessimdir. (Amerika Birleşik Devletlerinin mührünün arkasındaki yazı).

★ Tanrım! Bizi doğru yola sevket. (Londra şehri)

★ Tanrı ve hakkım. (Britanya kraliyet silâhları üstündeki yazı).

★ Tanrı zenginleştirir. (Arizona eyaleti).

★ Görünmekten ziyade "olmak,,. (Şimali Carolina).

★ Ebediyete kadar dayanırım. (İdaho)

★ Bildiği gibi yetişip büyür. (New Mexico).

★ Eğer güzel bir yarım ada arıyorsanız etrafınıza bakın. (Michigan eyaleti)

★ Daima aynı. (Queen Elizabeth'in düsturu).

★ Memleketin hayatı hakkaniyet üzerine müessestir. (Hawai adaları)

★ Şecaat ve silâhlarla (Mississipi eyaleti)

★ Haksız olarak değil. (Shakespeare'in arması üstündeki düstur).

★ Hâkimiyet milletindir. (Türkiye Cumhuriyetinin düsturu).

Kastamonu Gazetesi

Beş Yaşında

Kastamonu'da, Sabri Tümkor tarafından, haftada iki defa çıkarılan Siyasî, Bağımsız Gazete bu defa "5" Beş yaşına girmiştir.

Tebrik edip uzun ömürler diler, tavsiye ederiz.

KISKANÇ HIRSIZ

Arkadaki hırsızlardan biri — Ben ışıkları söndürünce gerdanlığı kapıp kaçarsın..

— Sen kadını seyretmek için burada mı kalacaksın? Yağma yok!

"Amerikan karikatürü"

"Nisan Balığı„ Vakaları

★ Sarah Bernhard bir gün noterden vasiyetname münasebetile bir davetname alır. Ümitler içinde gider. Noter kendisine beş mühürle kapanmış bir zarf uzatır. Üzerinde bir yazı: "1 Nisan 19.. tarihinde tevdi olunacaktır„ Artist zarfı açar; okur: "Madam, siz meşhur aktris Rachel'in dehasını tevarüs ettiniz.„

★ Yine bir noter nezdine bir gün on kanbur celbolunur. Hepsi de vasiyetname için davetlidirler. Nihayet zarflar açılır; içinde kısa bir ibare: (1 Nisan)

★ Mart sonlarına doğru bir Fransız şehrinde, yüz kadar şahsa vergi dairesinden birer mektup gelir: "Yanlışlıkla fazla alınmış olan şu kadar meblağın size iadesi için 1 Nisan günü saat onda dairemize müracaatınız rica olunur.„

Muayyen saatte vergi diaresinin önü dolar, gelenler mektuplarını gösterirler. Böyle bir şeyin aslı almadığı anlaşılır ve halkı dağıtmak için polis çağırmak lâzımgelir.

KISA HİKÂYE

DOLANDIRICI

Tren, Haydarpaşa garına girdiği zaman Rüstem Yanılmaz kompartımanın pencçeresinden sarktı; iki aydır hasret kaldığı nonoş karıcığı oradaydı. Kendisini bekliyordu. Heyecan içindeydi. Elini salladı:

— Feri!

diye bağırdı. Feriha, sesin geldiği tarafa başını çevirir çevirmez ellerini bir birine çarptı, ve bir çocuk sevincile zıp zıp sıçradı. Tren durur durmaz aşağı atlayan Rüstem, boynuna iki kolun dolandığını hemen hissetti, karısı fısıldadı:

— Seni o kadar özledim ki..

Öpüşürlerken sert bir el Rüstemin omuzuna vurdu, dik bir ses:

— Buyurun karakola!

Diye emir verdi. Rüstemle karısı şaşırmışlardı: karşılarında aksi yüzlü bir komiser vardı, neden kendilerini karakola çağırıyordu. Rüstem:

— Sebep?

diyecek oldu, komiser:

— Karakolda öğrenirsin, dedi. Yürü bakalım!

Şaşkınlığı bir türlü geçmeyen ve yerinden kımıldamayan Rüstemi kolundan çekti:

— Yürü diyorum sana! diye söylendi. Senin gibi tatlı su kurnazları benim elimden çok geçti!

Rüstem Yanılmaz, mühendisti; Şakir isminde ithalât ticareti yapan zengin bir arkadaşile bir inşaat şirketi kurmuşlar, ihalelere girmeğe başlamışlardı. En son Diyarbakır taraflarında bir baraj işi almışlardı. Yapılan son kısımlarına nezaret etmek ve muvakkat kabul sırasında orada bulunmak üzere Rüstem, bundan iki ay evvel yola çıkmış, barajı muvaffakiyetle ikmal etmiş, geriye dönmeğe karar vermişti.

Tren hareket ettikten ve Ankarayı geçtikten sonra İstanbula gelmekte olduğunu karısına bir telgrafla bildirmediği aklına geldi. Halbuki karısı, bir mektubunda: "sürprize tahammülüm yok, İstanbula hareketini daha evvelden bildirmezsen sana darılırım„ demişti. O, karıcığını çok severdi. Hiç onun istediğini yerine getirmez olur muydu?

Yataklı vagonun ziline bastı, gelen memura sordu:

— Tren önümüzdeki istasyonlardan hangisinde beş, on dakika durur?

— Eskişehirde..

— İstasyona yakın postahanesi var mıdır

— Vardır efendim.

Rüstem, telgrafı kendi elile postahaneye vermek istiyordu. Belki bir aksilik olur da...

Hava güzeldi, ceketini çıkarmış çiviye asmıştı. Stilosunu aldı, karısına telgrafı yazdı. Beklemeğe başladı.

Eskişehirde tren durur durmaz, ceketsiz falan aşağı atladı. Postahaneyi sordu, tarif ettiler. Gitti, telgrafı verdi, pantolon cebindeki bozuk para çantasından bedelini ödedi, geri döndü... Tren yoktu. Bir müddet şaşkın şaşkın etrafına baktı. Sonra gar müdürlüğüne müracaat etti. Onlar trendeki eşyalarının Haydarpaşa garında muhafaza edileceği teminatını verdiler.

Fakat, şimdi bu kılıkla ne yapacaktı? Sırtında ceketi bile yoktu.. Birden aklına geldi: ortağı Şakirin burada iş yaptığı Behlül isminde bir tüccar vardı. Onu gıyaben tanıyordu. Bir arabacıya bu zatı sordu, tanıdığını öğrenince hemen arabasına atladı ve Behlül beyin evine gitti: ismini söyledi, başından geçen gülünç hâdiseyi anlattı:

— Sizden ricam, dedi. Bana bir ceketle bir az para vermenizdir. İstanbula gider gitmez iade ederim.

Behlül bey, tereddüt bile etmedi, Rüsteme iki yüz lira ve kendi ceketlerinden birini verdi.

Rüstem tekrar telgrafhaneye koştu, karısına ikinci bir telgraf çekti, bir sonraki trende kendisini beklemesini yazdı ve dört saat sonra da yeniden bir kompartımana yerleşti.

Behlül bey, bir tüccar arkadaşile konuşurken ortağının ortağı Rüstem beyin başına geleni anlattı: arkadaşı telâşla ayağa fırladı:

— Ne? diye bağırdı. Sen bu Rüstem beyi şahsen tanır mısın?

— Yoo..

Arkadaşı, elini alnına vurdu:

— Tuu, Allah müstehakını versin! Bundan bir kaç saat evvel bana da böyle ceketsiz bir adam müracaat etti, İstanbuldaki ortağının adını verdi, onun memuru olduğunu söyledi, tıpkı sana anlattığı mavalı bana da okudu, iki yüz liramla bir ceketimi yürüttü!

Dolandırıldıkları mutlaktı artık. Hemen Emniyet Müdürlüğüne koştular, dolandırıcının eşkâlini verdiler.

Emniyet müdürlüğünden İstanbul emniyetine şu yıldırım telgrafı çekildi: "orta boylu, kumral, otuz beş yaşlarında, Rüstem isimli, kendisine memur veya mühendis süsü veren dolandırıcı 279188 katardadır. Haydarpaşada tevkifile Eskişehire gönderilmesi..„

Avaroğlu

Menfaatinizi korumak isiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir gülük değildir.

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

T. C.
ZİRAAT BANKASI

1949 İKRAMİYE TUTARINI 300.000 Liraya yükseltmiştir.
4 ÇEKİLİŞİN HER BİRİNDE
25.000
10.000
5.000 Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 461 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde, istediğiniz EVİ, ARSAYI, TARLAYI, EŞYAYI alabilirsiniz.

ÇEKİLİŞLER:
28 Şubat - 30 Mayıs
31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel Vadesiz Tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

BABA ÖĞÜTLERİ:

ÇALIŞKAN İŞ ADAMI...

Çalışkan iş adamı.. Ticaret genişliyor,
Dünyanın her yerinde fabrikalar işliyor.
Yabancı memleketten bir mal almak istersen?..
Nasıl konuşacaksın, dert anlatacaksın sen?...

Tüccarların olurken büyük kârlar nasibi,
Sen durup susacaksın daima dilsiz gibi.
Durma.. Bir LİNGUAFON al.. Bir dil öğrenmeğe bak,
İnsanlar konuşarak ticaret yapar ancak.

LİNGUAFON sayesinde yabancı dil kaparsın,
Dünyanın her yerinde alış veriş yaparsın.

İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI

1 Mayıs kur'ası
2 ufak yazlık EV
ve
10.000 liralık çeşitli para ikramiyeleri

★

Kur'a numaraları Nisan ayı içinde İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI sahiplerinin adreslerine bildirilecektir.

YAPI ve KREDİ BANKASI

TİCARET OFİSİ

Kalay - levha teneke - Çuval ve Kanaviçe ithalâtı ve tanzim satışları

1947 mahsulü takeslı fındık ihracatı

Ankara ve İstanbul şehirleri kasaplık et piyasalarında tanzimci müdahale satışları

Merkezi: İstanbul, Bahçekapı Valde Han, Kat 5

Telefon No: 24234 - 24235 - 24236

Telgraf adresi: TARFO - İstanbul

Ankara: Ankara Bürosu Müdürlüğü

Yenişehir Kızıl Irmak Caddesi Neptün Apartımanı Telefon No. 2304

İzmir: Satış Şefliği, Atatürk Caddesi No. 4 Telefon No. 3150

HAKİKİ ASPİRİN
tozundan yapılmış
0.50 Gram
AA PİRİN
komprimeleri
SAFASPİRİN.. dir.

Sahibi: F. KARAY

Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş

İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul

Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi

Basıldığı yer: TAN Matbaası

Türkiyenin En Büyük Kadın Gazetesi

Hanımeli

NİSAN SAYISI ÇIKTI
Seçme Türk Motifleri müsabakası Devam Ediyor

Bu sayıda, Amerikalı moda hâkimi Bayan Tina'nın Şark modası hakkındaki fikirleri.

* * *

- İlkbahar modası
- 1001 çeşit bahar şapkaları.
- Yavruların bahar elbisesi
- El, ev, yün işleri
- Bilgi ve çiçek dersleri
- Yastık örtü ve yalın modelleri
- Eteklerimiz nasıl olmalıdır?
- Nişanlınız sizi seviyor mu?
- Eskilerden yeni yapmak.
- Randevunuzda pot kırmayınız
- Bir kadının dış görünüşü, iç görünüşü
- Hikâye, roman, fıkra, karikatür

Güzel sözler, şiirler, cevaplar

Çok resimli, çok renkli 40 sayfa 50 kş.

İstanbul TAN Matbaası

YENİ NEŞRİYAT

TOKAT

(Kızıltuğ), (Atlıhan) gibi fevkalâde rağbet görmüş tarihi romanlar müellifi Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun mütareke ve Kuvayı milliye devrinin bir safhasını canlandıran bu piyes neşredildi. Nemrud Mustafa paşa divanharbini ve o zamanki tipleri çok iyi belirtmekte ve bir kahramanlık örneği vermektedir. tavsiye ederiz.

* * *

SEKSOLOJİ

Bu (Cinsi Bilgiler,, mecmuası cinsi terbiye eksikliğinin zararına inanan zümrenin görüşünü müdafaa ve bir çok faydalı malûmatı ihtiva etmektedir. Adi maksatla çıkmış bir eser değildir. İlmi ve terbiyevi mahiyettedir.

* * *

BİR KADININ JURNALINDAN

İlmi ve felsefi eserlerile tanınmış muharrirlerimizden Yunus Kâzım Köni'nin gayet kıymetli hikâyelerini ihtiva eden bu eseri edebiyatımız için bir kazanç sayıyoruz. Ehemmiyetle tavsiye ederiz.

SEN - BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar.
Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

TURSİL

Oksijenli sabun tozunu ısrarla isteyiniz.

TURYAĞ MAMULÂTI

FATİHTE

Dahiliye Mütehassısı
Dr. Orhan Birman
Her gün 13 den sonra hastalarını kabul eder.
Tel. No. 23587 — Ev 82705

MATEMATİK DERSLERİ

Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askeri öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde veya Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6 (Pendik)

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

★★★

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

★★★

Dikkati çeken büyük ve çeşitli resimlerle 2 Büyük Cilt, 1448 sayfa, 1783 Resim, 218 Mevzu

Fiyatı 15 Liradır.

İstanbul TAN Matbaası